

3. Про захист персональних даних : Закон України від 01 червня 2010 р. № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата звернення: 14.06.2026).

4. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2020 р. № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-p#Text> (дата звернення: 14.06.2026).

Ломінська Анна Андріївна

Студентка 1-го курсу спеціальності D8 «Право»
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Науковий керівник: доктор філософії, старший викладач кафедри
фундаментальних і приватно-правових дисциплін Тимошенко Є. А.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТА ОРГАНІВ СУДУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Сучасний розвиток інформаційних технологій суттєво впливає на функціонування держави та її інституцій. Одним із ключових напрямів модернізації державного сектору є цифрова трансформація, яка передбачає впровадження цифрових технологій у процеси публічного управління, діяльність правоохоронних органів та судової системи. Особливого значення набуває використання технологій штучного інтелекту (ШІ), які здатні підвищити ефективність управлінських процесів, прискорити обробку інформації та сприяти прийняттю обґрунтованих рішень [1].

В Україні розвиток штучного інтелекту визначено одним із пріоритетних напрямів державної політики. Відповідно до Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні, схваленої Кабінетом Міністрів України, впровадження технологій ШІ має сприяти цифровій трансформації державного управління, розвитку електронних сервісів та підвищенню якості надання адміністративних послуг [1].

У сфері публічного управління цифровізація забезпечує спрощення взаємодії громадян із державою, автоматизацію адміністративних процедур та підвищення прозорості діяльності органів влади. Успішним прикладом є розвиток цифрових

сервісів, що надаються через державні електронні платформи. Водночас впровадження штучного інтелекту потребує належного правового регулювання, оскільки використання алгоритмічних систем може створювати ризики непрозорості процесу прийняття рішень та обмеження прав громадян [2].

Не менш важливим є застосування штучного інтелекту в діяльності правоохоронних органів. Сучасні цифрові технології дозволяють здійснювати аналіз значних обсягів інформації, виявляти підозрілі закономірності, протидіяти кіберзлочинності та оптимізувати процеси розслідування. Разом із тим виникають проблеми забезпечення захисту персональних даних, дотримання права на приватність та недопущення дискримінаційних рішень, які можуть виникати внаслідок використання недосконалих алгоритмів [2].

Важливим напрямом цифрової трансформації є модернізація судової системи. Запровадження електронного судочинства, електронного документообігу та автоматизованого розподілу судових справ сприяє підвищенню доступності правосуддя та ефективності судового розгляду. Водночас міжнародні стандарти наголошують, що використання штучного інтелекту в судовій сфері повинно відповідати принципам законності, прозорості, недискримінації та поваги до прав людини [3].

Серед основних проблем розвитку системи публічного управління, правоохоронних органів та органів суду в умовах цифрової трансформації доцільно виокремити недостатню адаптацію законодавства до стрімкого розвитку технологій штучного інтелекту; ризики порушення прав людини під час автоматизованої обробки інформації; необхідність забезпечення належного рівня кібербезпеки державних інформаційних ресурсів; недостатній рівень цифрової компетентності окремих категорій державних службовців; складність забезпечення прозорості алгоритмів штучного інтелекту та контролю за їх використанням; необхідність визначення меж юридичної відповідальності за рішення, прийняті із застосуванням технологій ШІ.

Важливим орієнтиром для України є європейський підхід до регулювання штучного інтелекту. У 2024 році в Європейському Союзі було прийнято AI Act, який визначає правові засади використання систем штучного інтелекту залежно від рівня ризику та встановлює вимоги щодо безпеки, прозорості та захисту основоположних прав людини [4]. Врахування положень цього документа є важливим для подальшого вдосконалення українського законодавства у сфері цифрового розвитку.

Отже, цифрова трансформація та впровадження штучного інтелекту створюють значні можливості для модернізації системи публічного управління,

діяльності правоохоронних органів та судової влади. Разом із тим ефективне використання таких технологій потребує вдосконалення нормативно-правової бази, забезпечення належного рівня кібербезпеки, захисту прав людини та формування механізмів контролю за використанням систем штучного інтелекту. Лише за умови комплексного підходу цифрові технології зможуть стати дієвим інструментом підвищення ефективності державного управління та зміцнення демократичних інститутів.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р.
2. Баранов О. А. Визначення терміну «штучний інтелект». Інформація і право. 2023. № 1(44). С. 32–49.
3. Борщевська О. М., Заснов І. О. Правові підстави та перспективи використання штучного інтелекту в судочинстві України. Правова держава. 2023. № 50. С. 106–119.
4. European Ethical Charter on the Use of Artificial Intelligence in Judicial Systems and their Environment. Strasbourg : CEPEJ, 2018.

Любарщук С. С.

Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Науковий керівник: Пилипенко Т.І. Старший викладач кафедри фундаментальних і приватно-правових дисциплін Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СУДОЧИНСТВІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА РИЗИКИ

За сучасних умов, коли цифрові технології стрімко розвиваються, штучний інтелект активно інтегрується і в судову систему. Автоматизація роботи з документами, аналіз значних обсягів інформації та використання новітнього програмного забезпечення істотно підвищують швидкість і ефективність функціонування судів.

Проте водночас виникає низка юридичних та етичних нюансів, які потребують належного теоретико-правового дослідження Варто зазначити, що